

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

28 octobre 2011

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code civil
en ce qui concerne l'instauration
d'un délai d'attente
après un refus de célébrer le mariage**

(déposée par MM. Gerolf Annemans,
Bert Schoofs et Peter Logghe)

**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

28 oktober 2011

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek
wat betreft de invoering
van een wachttijd na een eerdere weigering
van de huwelijksvoltrekking**

(ingediend door de heren Gerolf Annemans,
Bert Schoofs en Peter Logghe)

RÉSUMÉ

Les auteurs constatent qu'il est difficile de lutter contre les mariages de complaisance car rien n'empêche des candidats au mariage d'introduire, après un refus, une nouvelle demande de mariage avec le même partenaire ou un nouveau partenaire dans une autre commune.

Ils proposent dès lors d'imposer aux intéressés qui se sont vu refuser le mariage un délai d'attente d'un an avant de pouvoir introduire une nouvelle demande, que cette nouvelle demande soit introduite dans la même commune ou non.

SAMENVATTING

De indieners stellen vast dat de bestrijding van schijnhuwelijken bemoeilijkt wordt omdat niets de betrokkenen belet om na een huwelijksweigering in een andere gemeente een nieuwe aanvraag in te dienen met dezelfde of met een nieuwe partner.

Zij stellen daarom voor om na een eerdere weigering van een huwelijksvoltrekking, een wachttijd van één jaar op te leggen aan kandidaat-echtgenoten alvorens zij een nieuwe aanvraag kunnen indienen, ongeacht of ze hun nieuwe aanvraag in dezelfde gemeente doen.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
VB	:	Vlaams Belang
cdH	:	centre démocrate Humaniste
LDD	:	Lijst Dedecker
INDEP-ONAFH	:	Indépendant - Onafhankelijk

<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>	
DOC 53 0000/000:	Document parlementaire de la 53 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000:	Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Questions et Réponses écrites	QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)	CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Séance plénière	PLEN:	Plenum
COM:	Réunion de commission	COM:	Commissievergadering
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>		<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	
<i>Commandes:</i>		<i>Bestellingen:</i>	
Place de la Nation 2		Natieplein 2	
1008 Bruxelles		1008 Brussel	
Tél. : 02/ 549 81 60		Tel. : 02/ 549 81 60	
Fax : 02/549 82 74		Fax : 02/549 82 74	
www.lachambre.be		www.dekamer.be	
e-mail : publications@lachambre.be		e-mail : publicaties@dekamer.be	

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le 1er septembre 2011, lors de l'ouverture de l'année judiciaire, MM. Yves Liégeois et Piet Van den Bon, respectivement procureur général et avocat général près la Cour du travail d'Anvers, ont jeté un fameux pavé dans la mare. Dans leur mercuriale, ils se sont longuement étendus sur les effets de l'afflux disproportionné d'étrangers sur la sécurité sociale. Selon les magistrats anversoïis, il s'agit "d'un énorme gaspillage de revenus de remplacement et d'aide sociale" consécutivement à l'afflux de "réfugiés qui ne contribuent nullement à notre économie". Les récentes initiatives législatives en matière d'asile et d'immigration peuvent peut-être "avoir un effet rassurant à l'égard du citoyen inquiet, ce qui est positif, mais l'effet sera minime sur le terrain, elles n'auront du moins aucun effet réparateur sur les dommages déjà causés à notre tissu social."

Une audition du procureur général Liégeois et de l'avocat général Van den Bon, accompagnés de trois magistrats spécialisés, s'est tenue le 21 septembre 2011 à la Chambre des représentants, en réunion commune des commissions de la Justice, des Affaires sociales et de l'Intérieur. La première substitute du procureur du Roi, Chantal Merlin, a exposé notamment la problématique du regroupement familial et des mariages de complaisance. Elle a renvoyé à cet égard à la Fiche suivi législatif relative aux mariages de complaisance qu'elle a rédigée. Dans cette fiche, elle souligne que le nombre de demandes de mariage n'est soumis à aucune limitation. Rien n'empêche des candidats au mariage d'introduire, après un refus, une nouvelle demande avec le même partenaire ou un nouveau partenaire. S'ils n'invoquent pas de circonstances nouvelles réfutant la motivation de la décision de refus, les intéressés risquent bien sûr de se heurter à un nouveau refus de célébrer le mariage de la part de l'officier de l'état civil. Ces demandes répétées engendrent toutefois une charge de travail considérable pour l'officier de l'état civil, le parquet et les services de police.

Dans sa fiche suivi législatif sur la problématique des mariages de complaisance, Mme Merlin propose d'imposer, après un premier refus de célébrer le mariage, un délai d'attente aux candidats au mariage avant qu'ils ne puissent introduire une nouvelle demande devant l'officier de l'état civil, quelle que soit la commune dans laquelle ils introduisent cette nouvelle demande.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Op 1 september 2011, bij de opening van het gerechtelijke jaar, gooiden Yves Liégeois en Piet Van den Bon, respectievelijk procureur-generaal en advocaat-generaal bij het Arbeidshof te Antwerpen, een fameuze steen in de kikkerpoel. In hun mercuriale gingen zij uitgebreid in op de effecten die de buitenproportionele instroom van buitenlanders heeft op de sociale zekerheid. Volgens de Antwerpse magistraten is er sprake van "een enorme verspilling van vervangingsinkomens en sociale bijstand" als gevolg van de instroom van "gelukzoekers die geen enkele bijdrage leveren aan onze economie". De recente wetgevende initiatieven inzake asiel en migratie kunnen volgens de Antwerpse magistraten misschien een "angstverdrijvende uitwerking hebben op de ongeruste burger, hetgeen positief is, maar de uitwerking op het terrein zal minimaal zijn, laat staan dat ze enig herstellend effect zullen hebben op de schade die nu al is toegebracht aan het sociale weefsel."

Op 21 september 2011 vond er in de Kamer van volksvertegenwoordigers een hoorzitting plaats met procureur-generaal Liégeois en advocaat-generaal Van den Bon, vergezeld van drie gespecialiseerde magistraten, in een gezamenlijke vergadering van de commissie voor de Justitie, de commissie voor de Sociale Zaken en de commissie Binnenlandse Zaken. Eerste substituut-procureur des Konings Chantal Merlin gaf een uiteenzetting over onder meer de problematiek van de gezinshereniging en de schijnhuwelijken. Zij verwees daarbij naar een door haar opgestelde "Fiche wetsevaluatie schijnhuwelijken". Daarin wijst zij op het feit dat er thans geen enkele beperking bestaat inzake het aantal huwelijksaanvragen. Niets belet de betrokkenen om na een huwelijksweigering een nieuwe aanvraag in te dienen met dezelfde of met een nieuwe partner. Indien zij geen nieuwe omstandigheden aanvoeren die de motivering van de weigeringsbeslissing weerleggen, lopen zij uiteraard het risico dat de ambtenaar van de burgerlijke stand het huwelijk opnieuw weigert te voltrekken. Dergelijke herhaalde aanvragen veroorzaken echter een aanzienlijke werklast voor de ambtenaar van de burgerlijke stand, het parket en de politiediensten.

Mevrouw Merlin stelt in haar wetsevaluatiefiche over de problematiek van de schijnhuwelijken voor om na een eerdere weigering van de huwelijksvoltrekking een wachttijd op te leggen aan de kandidaat-echtgenoten alvorens zij een nieuwe aanvraag kunnen indienen voor de ambtenaar, ongeacht of ze hun nieuwe aanvraag in dezelfde gemeente doen. Een dergelijke wachttijd

Un tel délai d'attente n'a évidemment de sens que si l'on crée une banque de données centrale contenant notamment les tentatives de contracter un mariage de complaisance. Concrètement, la magistrate anversoise propose un délai d'attente d'un an. Le fait que les candidats au mariage souhaitent toujours se marier après un an justifie quelque part la prise en considération d'une nouvelle demande de mariage. Mme Merlin observe à cet égard que les illégaux sur le point d'être rapatriés ne peuvent généralement pas se permettre un délai d'attente et qu'ils n'auront donc dans les faits pas la possibilité d'introduire une nouvelle demande de mariage après un premier refus de célébrer leur mariage.

La présente proposition de loi dispose que l'officier de l'état civil refuse d'établir un acte de déclaration de mariage si l'un des candidats au mariage, ou les deux, ont précédemment fait déclaration d'un mariage dont la célébration a, conformément à l'article 167 du Code civil, été refusée il y a moins d'un an sur la base du fait qu'il ressort d'une combinaison de circonstances que l'intention de l'un au moins des époux n'est manifestement pas la création d'une communauté de vie durable, mais vise uniquement l'obtention d'un avantage en matière de séjour, lié au statut d'époux (article 146*bis* du Code civil).

tussen twee aanvragen heeft uiteraard alleen maar zin als er een centrale gegevensbank opgericht wordt, waarin o.m. pogingen tot schijnhuwelijk worden opgenomen. Concreet stelt de Antwerpse magistrate een wachttijd van één jaar voor. Het feit dat de huwelijkskandidaten na een jaar nog steeds met elkaar willen trouwen, maakt het enigszins verantwoord om een nieuwe huwelijksaanvraag in overweging te nemen. Daarbij merkt mevrouw Merlin op dat illegalen die op het punt staan gerepatriëerd te worden, zich meestal geen wachttijd kunnen veroorloven en dus feitelijk niet in de mogelijkheid zullen verkeren om een nieuwe huwelijksaanvraag in te dienen na een eerdere weigering van de huwelijksvoltrekking.

Onderhavig wetsvoorstel bepaalt dat de ambtenaar van de burgerlijke stand weigert een akte van huwelijksaangifte op te maken indien één of beide huwelijkskandidaten eerder aangifte deden van een huwelijk waarvan de voltrekking, overeenkomstig artikel 167 BW, minder dan één jaar geleden werd geweigerd op grond van het feit dat uit een geheel van omstandigheden bleek dat de intentie van minstens één van de echtgenoten kennelijk niet was gericht op de totstandkoming van een duurzame levensgemeenschap, maar enkel op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat is verbonden aan de staat van gehuwde (artikel 146*bis* BW).

Gerolf ANNEMANS (VB)
Bert SCHOOFS (VB)
Peter LOGGHE (VB)

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 63, § 4, alinéa 1er, du Code civil est complété par ce qui suit:

“Il refuse également de dresser l'acte lorsqu'un délai de moins d'un an s'est écoulé depuis le refus de célébrer un mariage, sur la base du prescrit de l'article 146*bis*, visé à l'article 167, déclaré par un ou par les deux futurs époux.”

6 octobre 2011

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 63, § 4, eerste lid van het Burgerlijk Wetboek wordt aangevuld als volgt:

“Hij weigert eveneens over te gaan tot de opmaak van de akte indien minder dan één jaar verstreken is sinds de in artikel 167 bedoelde weigering, op grond van het bepaalde in artikel 146*bis*, tot voltrekking van een huwelijk waarvan één of beide aanstaande echtgenoten aangifte deden.”

6 oktober 2011

Gerolf ANNEMANS (VB)
Bert SCHOOFS (VB)
Peter LOGGHE (VB)